

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแผนการจัดการจัดการสืบเสาะหาความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดวังสิงห์คำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมสืบเสาะหาความรู้ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการสอน 20 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 40 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มประชากรที่มีต่อการเรียนการสอนความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ จำนวน 4 ด้าน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เริ่มจากทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนของนักเรียน จากนั้นดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมสืบเสาะหาความรู้ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดวังสิงห์คำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ได้แผนการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 43.48
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 2.71$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนได้แผนการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง เน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม มุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับคณิงนิจ จันท์แก้ว (2555 : 50-51) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ กระตุ้นให้กิจกรรมที่นักเรียนดำเนินการเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง และสามารถนำกระบวนการไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ และผ่านตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับปิยวิ สุริยะ (2553 : 25) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีส่วนสำคัญ

ประกอบไปด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และเรียนรู้เนื้อหาควบคู่กับกระบวนการ มุ่งให้นักเรียนได้ค้นพบหลักเกณฑ์หรือความจริงที่สำคัญๆ และให้เข้าใจความหมายและความสัมพันธ์ของความคิดต่างๆ อย่างแจ่มแจ้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 136) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกให้นักเรียนรู้โดยผู้สอนตั้งคำถาม กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผลจนพบความรู้หรือแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง แล้วสรุปเป็นหลักการ กฎเกณฑ์หรือวิธีการในการแก้ปัญหาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการควบคุม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมในสภาพการณ์ต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ตลอดจนเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการสืบเสาะค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อแหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น ใบความรู้ หนังสือ อินเทอร์เน็ต เกม เพลง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2547 : 141) ที่เน้นกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ โดยผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดคำถาม เกิดความคิดและลงมือแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียน เช่น ในด้านการสืบค้น หาแหล่งเรียนรู้ การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปข้อมูล การอภิปรายโต้แย้งทางวิชาการและการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น

นอกจากนี้ ยังฝึกให้นักเรียน ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงต่างๆ แล้วนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้หรือหลักเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นความคิดรวบยอด ทั้งยังปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกให้เป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต ฝึกฝนให้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำโดยเฉพาะการเรียนรู้ในเรื่องชนิดของคำทั้ง 7 ชนิด ไม่ว่าจะเป็น คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน การฝึกให้นักเรียนมีความคิดรวบยอดในเรื่องชนิดของคำทั้ง 7 ชนิดย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้สร้างจากความเข้าใจของตนเองไปใช้ในสถานการณ์ที่เรียนในระดับสูงขึ้นไป นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสืบเสาะหาความรู้มีลำดับขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้ วิธีการคิด และฝึกคิด มีการแลกเปลี่ยน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) ที่นำเสนอไว้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ ขั้นสร้างความสนใจ เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถาม กระตุ้นให้นักเรียนคิด ซักถาม ทบทวน เป็นต้น ขั้นสำรวจและค้นหา เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือสถานการณ์ให้นักเรียนสำรวจ ตรวจสอบ ปัญหาหรือประเด็นที่นักเรียนสนใจ ใคร่รู้ ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป วิเคราะห์หรืออธิบายความรู้ หรืออภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือสิ่งที่ได้ค้นพบ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจน ขั้นขยายความรู้ เป็นการจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ให้นักเรียนได้ขยายเพิ่มเติม หรือเติมเต็มองค์ความรู้ใหม่ให้กว้างขวาง สมบูรณ์ กระจ่างและลึกซึ้งยิ่งขึ้น และประเมินผล ใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรม ซึ่งได้จากการสรุปการทดสอบ การบันทึก การตรวจผลงาน การประเมินผลอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครอง หรือชุมชนร่วมประเมินผลได้ ซึ่งการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการคิด ดังที่ ซัคแมน (Suchman, 1962 : 1 อ้างถึงในพัชรา วีระเผ่า, 2544 : 10) ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ว่าการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการค้นคว้าและสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีเหตุผล และก่อให้เกิดการเรียนรู้มากกว่าการสอนที่ครูเป็นผู้บอกให้ทั้งหมดหรือมากกว่าที่ให้นักเรียนไปเรียนเองตามตำราอย่างเดียว ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมตามความสามารถของตนเอง เป็นการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการค้นหาความรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนสนุกสนานสามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างอิสระและความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้จะมีคุณค่า มีความหมายสำหรับนักเรียนมากกว่าความรู้ที่ได้จากคนอื่นบอกให้จำ เพราะนักเรียนเป็นผู้ค้นพบความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ความรู้ที่เกิดขึ้นโดยวิธีนี้จะฝังแน่นและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนได้นาน จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้แบบนี้ได้ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การเขียนและการคิดให้สอดคล้องให้สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณี กันใหม่ (2555 : 66 – 70) ศึกษาการใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดหลักภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสบแจ่มฝั่งซ้าย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ในการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม

การสืบเสาะหาความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสบแจ่มฝ้าย จังหวัด เชียงใหม่ มีค่าเท่ากับ 23.21 คิดเป็นร้อยละ 77.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70 และมีนักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 78.58 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ อุบล กลิ่นหอม (2551 : 95-106) ศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยและความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. จากผลการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนความคิดรวบยอด หลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้ นักเรียนส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน ในการเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้และมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าหา ความรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ สก็อตต์ (Scott อ้างถึงใน ขญาณิส ทิพย์ชาติ, 2555 : 32) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน ที่จะเกิดผลในเชิงปฏิบัติ เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายใน การทำกิจกรรมได้นักเรียนสามารถเลือกวิธีการในการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่นักเรียนถนัด และสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับ เชนิยู กิจระการ (2542 : 7) กล่าวถึง แนวความคิดของฮิวแมน ที่ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่างๆ มาเป็นเครื่องมือวัด ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ซึ่งเป็นที่นิยม แพร่หลายในปัจจุบัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนั้น ครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎี เกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างความพึงพอใจของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียน มีความสนใจในการเรียน ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ใน เรื่องที่ครูสอน และการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ความคิดรวบยอดหลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดวังสิงห์คำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำนั้นอาจทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในการเรียนและยากต่อการเรียนรู้ อาจมีการสอนเสริมเป็นรายกรณี เพื่อหาข้อแก้ไข หรือหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งครูผู้สอนควรคำนึงถึงศักยภาพในตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน และสามารถพัฒนาตนเองให้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเรื่องความคงทนด้านความคิดรวบยอดของนักเรียนหลังจากที่เรียนไปแล้วระยะหนึ่ง และนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ไปใช้ในระดับชั้นอื่นๆ และในเนื้อหาอื่นๆ ต่อไป